

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 129/14

Luxembourg den 18. september 2014

Dom i sag C-549/13
Bundesdruckerei GmbH mod Stadt Dortmund

Den mindsteløn, der er fastsat i forbindelse med udbud af offentlige kontrakter, kan ikke udvides til arbejdstagere hos en underleverandør med hjemsted i en anden medlemsstat, når disse arbejdstagere udelukkende udfører den pågældende kontrakt i denne stat

Det er uforeneligt med den frie udveksling af tjenesteydelser at kræve betaling af en mindsteløn, der ikke har nogen sammenhæng med leveomkostningerne i denne anden medlemsstat

En lov i Land Nordrhein-Westfalen (Tyskland) fastsætter, at visse offentlige tjenesteydelseskontrakter kun kan udbydes til virksomheder, der i forbindelse med tilbudsafgivelsen har forpligtet sig til at betale deres ansatte en mindstetimeløn på 8,62 EUR som vederlag for udførelsen af arbejdet. Loven har således til formål at sikre, at der betales en passende løn til arbejdstagerne med henblik på at undgå både »social dumping«, og at de konkurrerende virksomheder, som betaler en passende løn til deres ansatte, straffes.

I henhold til denne lov krævede byen Dortmund i forbindelse med et udbud vedrørende en offentlig kontrakt om digitalisering af dokumenter og konvertering af data for byens planlægnings- og bygningstjeneste, at de af en underleverandør med hjemsted i en anden medlemsstat (i det foreliggende tilfælde Polen), som tilbudsgiveren har påtænkt at gøre brug af, ansatte arbejdstagere, der udelukkende udfører den pågældende kontrakt i denne stat, garanteres mindstelønnen på 8,62 EUR. Det kompetente tyske udbudsudvalg, hvortil Bundesdruckerei – en i dette udbud interesseret tysk virksomhed – havde indgivet en klage, har rettet henvendelse til Domstolen, idet nævnet er i tvivl om, hvorvidt den omhandlede lovgivning (som anvendt af byen Dortmund) er forenelig med EU-retten, og navnlig med den frie udveksling af tjenesteydelser.

Domstolen fastslår ved sin dom af dags dato, at i den situation, hvor en tilbudsgiver, ligesom i det foreliggende tilfælde, påtænker at udføre en offentlig kontrakt ved alene at gøre brug af arbejdstagere, der er ansat af en underleverandør med hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvori den ordregivende myndighed er hjemmehørende, er den frie udveksling af tjenesteydelser til hinder for, at den medlemsstat, hvori den ordregivende myndighed er hjemmehørende, forpligter underleverandøren til at betale arbejdstagerne en mindsteløn.

Domstolen bemærker indledningsvis ¹, at en sådan lovgivning kan udgøre en restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser. Den omstændighed, at en tilbudsgivers underleverandører med hjemsted i en anden medlemsstat, hvori mindstelønnen er lavere, pålægges en mindsteløn, udgør nemlig en yderligere økonomisk omkostning, som kan være til hinder eller indebære ulemper for præstationen af tjenesteydelserne i denne anden medlemsstat eller gøre denne præstation mindre tiltrækkende.

Domstolen bemærker imidlertid, at en sådan lovgivning i princippet kan begrundes i formålet om arbejdstagernes beskyttelse.

Såfremt en sådan lovgivning alene finder anvendelse på offentlige kontrakter, er den imidlertid ikke egnet til at opfylde dette formål, hvis der ikke er indikationer om, at arbejdstagere, som er

¹ Efter at have fastslået, at den foreliggende sag i modsætning til bl.a. dom Ruffert (jf. Domstolens dom af 3.4.2008, [C-346/06](#), og PM [n° 20/08](#)) ikke vedrører udstationering af arbejdstagere.

beskæftiget på det private marked, ikke har brug for samme lønmæssige beskyttelse, som de arbejdstagere, der arbejder i forbindelse med offentlige kontrakter.

Under alle omstændigheder synes den pågældende nationale lovgivning ikke at være forholdsmæssig, for så vidt som dens anvendelsesområde udvides til en situation som den omhandlede.

Ved at pålægge en fast mindsteløn, der ganske vist svarer til den, som kræves for i Tyskland at sikre en passende betaling til arbejdstagerne i forhold til leveomkostningerne i dette land, men som er uden sammenhæng med leveomkostningerne i den medlemsstat, hvori ydelserne vedrørende den pågældende offentlige kontrakt skal udføres (i det foreliggende tilfælde Polen), og som derfor forhindrer de i denne medlemsstat hjemmehørende underleverandører i at drage en konkurrencemæssig fordel af de forskelle, der eksisterer mellem de respektive lønsatser, går en sådan lovgivning nemlig videre end nødvendigt for at sikre opfyldelsen af målet om beskyttelse af arbejdstagerne.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106